

ŽENE - MAJKE - RADNICE

Da se s invaliditetom može kvalitetno živjeti, kao ohrabrenje današnjim roditeljima najmlađih članova Udruge, svjedočit će ova inspirativna priča naših članica koje su zajedno s nama odrastale proteklih 20ak godina postojanja i kroz svoj život postigle danas sve što ovaj naslov govori. Sve tri žene danas su zaposlene, zarađuju i grade karijeru, osnovale su svoje obitelji i zajedno imaju petero zdrave djece. Ovo je jedna od onih priča koja svjedoči da su svojevrsna tjelesna oštećenja tek prepreka koju je danas, u odnosu na desetak godina ranije kada su one postale članice Udruge, puno lakše savladati i premostiti prema životu jednakih mogućnosti za sve. Svi to želimo za našu djecu. One su uspjele!

KAKVE SU NAM MISLI, TAKAV NAM JE ŽIVOT

Tamara Tačković u listopadu će navršiti 37 godina. Članica je Udruge gotovo od samog njenog osnutka, točnije 2008. godine i u odrastanju dok je živjela s roditeljima bila je „prva susjeda“ naše Male kuće u ulici Jelene Babić 18. Naša dvorišta dijelila je samo ograda tako da je od prvih godina članstva dolazila i volontirala u Udruzi, a i svoja prva

radna iskustva stekla je 2011. i 2012. godina kada je završila srednju školu za upravnog referenta i radila kod nas kroz poticaje Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Tamara svoj invaliditet nije stekla rođenjem nego u desetoj godini života kada je preživjela moždani udar kao dijete. Posljedica je bila oduzeta desna strana tijela – hemipareza. Bio je to šok za nju i obitelj prisjeća se: „U počecima mi je bilo jako teško prilagoditi se svom stanju. Sve mi je bilo čudno, neobično. S vremenom sam se nekako prilagodila, a vjerujem da mi je puno pomogla moja pozitivnost i što uvijek u teškim situacijama sjetim se da ima i puno gorih sudbina nego što je moja. Svi su me podržavali, bilo je svi-ma teško, pogotovo mojim roditeljima i ses-

trama u počecima mog stanja. Danas sam im beskrajno zahvalna! Oni su moji heroji, kao što sam ja njima.“ Rekla nam je Tamara i dodala kako se sjeća tada začuđenih pogleda što joj je posebno smetalo u dobi kada je bila tinejdžerica: „Vremenom sam se naviknula, i ne primjećujem ih više, ili se samo nasmiješim kada me čudno pogledaju. To je onaj pogled koji govori; Zašto baš mladoj curi, djevojci?! „

Sjeća se Tamara lijepih uspomena iz volontiranja i rada u Maloj kući: „Prvenstveno mi je pomoglo da se ne zatvorim u kući, nego da pomognem ljudima, malim anđelima koliko sam mogla, i mislim da sam u neku ruku barem djelić sebe dala za Udrugu.“ Skromna kao i uvijek ističe Tamara. Danas je zaposlena u sisačkoj bolnici kao administratorica. U početku su joj kolege maksimalno nastojali pomoći i olakšati posao u smislu „da li to možeš!?,“ ali vremenom se shvatili da Tamara može biti kvalitetan i samostalan radnik.

A onda se dogodilo nešto prelijepo! „Udala sam se 2021. godine, rodila zdravu prekrasnu djevojčicu koja sad ima nepunih 2 godine. Sam Bog nam je poslao tako divnu, hrabru djevojčicu. Imala sam urednu trudnoću, i nikakvih komplikacija nije bilo. Sve je išlo kako mora biti, i uz podršku svog divnog supruga Kristijana. Nisam se toliko opterećivala, znala sam da će sve biti dobro i znala sam da ću roditi zdravo dijete, našu Leonu.“ Sretno opisuje Tamara današnje razdoblje svog života.

Tamarina priča poručuje da uz puno rada na sebi, poštovanja, a najviše vjere u sebe mo-

že uspjeti:„ U početku je uvijek teško, ma kojim pravcem krenuli, ali ako imate volje i želje, možete sve. Nije lako, to svi znamo, i nama kao osobama s invaliditetom, a ni "zdravima". Budite uporni i vjerujte.“ Poručuje Tamara i završava: „Zato treba živjeti onako kako zaslužujemo, misliti pozitivno, i pozitivno će nam se kada tada vratiti. Ne prihvaćam ništa drugačije.“

Tamara je na kraju razgovora Udruzi zahvalila što postoji, čestitala nam je 20-ti rođendan i poželjela sto više projekata, ali najviše druženja koja donose lijepe uspomene, jer lijepe uspomene pamte se za cijeli život.

BORBOM I KOMUNIKACIJOM ZA BOLJU SEBE

Marina Šerbedžija svoj invaliditet živi već 34 godine. Odmah nakon rođenja preživjela je sepsu, te iako su joj govorili da će joj lijeva

strana motorički biti oduzeta i da će završiti u invalidskim kolicima uspjela je prohodati. Danas joj i sve drugo ide bolje s lijevom stranom tijela, a i piše lijevom rukom. Podrška obitelji i roditelja u njeno vrijeme odrastanja bila je izraženija i više nego danas jer im u to vrijeme odrastanja nisu bile dostupne udruge kao što je naša, terapije u zajednici, asistenti i pomoćnici u nastavi.

Marina lijepe uspomene ima na vrtićke dane, a posebno i na početak školovanja, na svoju učiteljicu Sanju Babić od prvog do četvrtog razreda osnovne škole OŠ Dragutina Tadijanovića u Petrinji. Bila je jedino dijete s teškoćama i učiteljica Babić se izvrsno snašla, kako u radu s njom, tako i u objašnjavanju drugoj djeci u razredu Marininog zdravstve-

nog stanja. Nikada se nije osjećala neugodno. Razred je bio zajednica u kojoj se dobro osjećala. Svi su bili tiho dok je odgovarala, a na svakoj dobroj ocjeni svi su joj čestitali. „Sjećam se kako me učiteljica Babić stavila da sjedim s najboljim učenikom u razredu kako bi mi olakšala učenje, a često je mojoj mami na informacijama pokazivala kako da radi sa mnom i kod kuće“ – prisjeća se Marina i kaže kako je zahvalna svojoj učiteljici što se angažirala i kada je otišla od nje i krenula u predmetnu nastavu od petog do osmog razreda. U nekom trenutku razmišljali su da me prebace u posebno odjeljenje za učenike s teškoćama u razvoju, ali je učiteljica Babić inzistirala kod stručne službe da me vide, poslušaju i potrude se da nastavim uredno školovanje. Marina je tada bila jedna od prvih učenica u petrinjskoj osnovnoj školi koja je dobila individualizirani pristup. Poslije je sve bilo lakše pa i srednja škola za upravnog referenta koju je završila.

Marina je već završila srednju školu kada se učlanila u našu Udrugu i postala volonterka. „Učlanila sam se u udruga i počela volontirati u želji da i drugima svojim primjerom покажем da se uz borbu i komunikaciju može postići najbolje za sebe u životu. Željela sam u tome pomoći i drugima svojim primjerom.“ – ističe Marina i na moje pitanje koju su joj uspomene na ta vremena prisjeća se: „druženje s djecom i s drugim volonterima. Sjećam se kreativnih radionica s roditeljima i odraslim članovima, volontera a posebno Tamaru i ekipe iz Marijine legije. Često smo se izmjenjivali utorkom na igraonicama i rođendanima kada je udruga već u to vrijeme na

taj način osigurala svojevrsni „odmor od skrbi“ za roditelje djece s teškoćama u razvoju!“

Marina danas kao administratorica radi u Gradu Petrinji. Svoju karijeru i tamo je prvo počela kao volonterka, zatim na Ugovor o radu, a danas na neodređeno vrijeme. U jednom trenutku kada se razmišljalo da nije potrebna više u Gradu na njenu zamolbu Udruga je pismom preporuke posredovala u njenom trajnom zapošljavanju. Ono što nije osjetila tijekom školovanja Marina je doživjela u početku na radnom mjestu. Imala je podršku i razumijevanje radnih kolega, ali ne i nadređenih joj u gradskim odjelima. Nekada je to išlo i do razine diskriminacije. Danas je svojim radom dokazala da može biti dobra i kvalitetna radnica. Nitko joj se nije izravno ispričao, ali osjeti drugačije ponašanje i prihvaćenost onih koji su mislili da će joj invaliditet biti zapreka u radu.

Trenutno je Marina na rodiljnom dopustu. Iz petogodišnjeg braka rodio se sin Luka koji danas ima 3 godine i mlađi Petar koji ima tek 9 mjeseci. Trudnoća i porod prošli su joj bez većih problema iako je s mlađim bilo već teže zbog njenog zdravstvenog stanja. Velika su joj pomoć suprug i obitelj. Njen Luka već s 3 godine polako je svjestan majčinih ograničenja te već pokazuje brižnost i razumijevanje. „Mama sjedni tu. Ja tebe vidim!“ – poručuje je i pazi na nju kada dođu na dječje igralište malo se poigrati.

Marinin život jednom riječju opisuje borba. To poručuje i svim današnjim članovima udruge. „Samo borba i komunikacija. Borba u smislu u smislu idemo dalje i kada nam je teško. Ne libite se kucati, otvarati vrata, biti glasni i boriti se za sebe. Iako danas zbog svih mojih životnih uloga ne stignem volontirati pratim rad Udruge. Velike promjene su se desile koje me vesele. Čula sam za Inkluzivnu farmu i jedva ju čekam posjetiti. Zapošljavate osobe s invaliditetom. Iako su ta zapošljavanja s nekim malim rokom trajanja razveseli me kada vidim da netko od naših članova može raditi, zaraditi svoj novac.“

I KADA IZGLEDA DA NEĆE BITI BOLJE, BIT ĆE BOLJE VIŠE NEGOM ŠTO STE MISLILI

Matea Đurečić ima 29 godina i u našu udruhu došla je raditi po preporuci Hrvatskog zavoda za zapošljavanje na mjeru javnog rada kao pomoćnik u administraciji. Bilo je to 2014. godine kada je postala i član naše udruge. Dvije "glavne" dijagnoze, ulcerozni colitis te ankilozantni spondilitis, uz to još i skolioza, gastritis, bulginzi diskova nisu je

spriječili da nam ostane u uspomeni kao izvrsna radnica te smo je zaposlili i puno kasnije kroz program Zaželi. Danas Matea radi uredski posao NEOasistenta u tvrtki Neostar.

„Odrastanje mi je bilo poprilično teško, niti ja kao dijete, niti druga djeca, nismo pojмили što se zapravo događa. Sjećam se da sam bila više u bolnici nego kod kuće a i kad sam bila doma bilo je hrpa zabrana! Od minijturnog popisa što smijem jesti i piti, do zabrane trčanja, igranja s djecom koja uključuje trčanje te konstantnih bolova. Bilo je vrlo malo trenutaka kada sam se osjećala odbačeno kao dijete jer sam jednostavno izostajala iz igre, ali i djeca su s vremenom naučila kako sa mnom i umjesto da sjedim sa strane igrali smo mirne igre skupa. Osnovna škola bila je najteža zbog čestih izostanaka no danas sam prodavač, upravni referent i računalni operater te sam davne 2015. godine

sudjelovala u EU projektu Male kuće koji se zvao "Unaprjeđenje sustava podrške osobama s invaliditetom" - pravom ponosna na sebe ističe Matea.

Mateine uspomene na rad u Maloj kući uglavnom se svode na pomoć u organizaciji različitih događanja u sklopu projekata, na razna druženja, roštilje, igraonice za djecu s teškoćama u razvoju gdje je pomagala volonterima, a prisjetila se i zajedničkog odlaska u zoološki vrt u Zagreb gdje se osim Mateje, na fotografiji nalazi i Marina iz prethodne priče: „ i da je najgori dan kad čuješ taj smijeh i to veselje jednostavno zaboraviš na sve brige i uživaš u najljepšem zvuku u svemiru- dječjem smijehu“- sjeća se Matea.

Rad u Udruzi, s profesionalne strane, Matei je značio puno. Odmaknuli smo joj strah da će ju poslodavci odbiti zbog njenog invaliditeta, a s druge strane pokazao joj je da može

naučiti sve što je potrebno i da će svojim trudom i željom za uspjehom i radom uspjeti u svemu što naumi. Taj poticaj pomaže joj i dan danas, jer zna da može sve i da će uspjeti bez obzira na prepreke koje joj se nađu na putu. Današnje radno mjesto u Neostaru je uredskog tipa. „Radim u uredu i imam najbolje kolege na svijetu! Ukoliko mi je potrebno mogu raditi dok sjedim na vreći, na pilates lopti, imam ergonomske jastuke na stolcu te ako je potrebno mogu raditi i od kuće. Također mogu često izaći van kako bih malo prošetala i promijenila položaj tijela s obzirom da duže zadržavanje u jednom položaju izaziva ukočenost i jaku bol. Poslodavac je stvarno super! Cijene me kao radnicu, majku, osobu s invaliditetom te kao osobu! Mogu se obratiti za pomoć te sam svaki put naišla na razumijevanje. U niti jednom trenutku se nisam osjećala drugačije od drugih, prihvaćena sam točno ovakva kakva jesam, te se s kolegama družim i privatno. Ne prođe nam niti jedan dan, a da u uredu nije super atmosfera, smijeh i šala! – ističe Matea s osmijehom na licu koji stoji i dok odrađuje svoj posao.

Kada je imala 22 godine Matea se kaže udala za najboljeg čovjeka na svijetu. Danas imaju dvije princeze! Lea ima 6 godina, dok Lana ima 3.5 godine. „Trudnoće su prošle čak jako dobro, nekako smatram klasično, natečenost je bila izraženija kao i bolovi u križima (ali tako je svim trudnicama). Curke su obje došle na svijet točno na termin savršene i zdrave bez ikakvih problema. Kako ja kažem to je bio ustvari lakši dio jer su navikle da smo stalno u pokretu, u prirodi, na izletima, na

igralištima, kampiranju... Meni je ponekad teško pratiti taj ritam, ali sam naučila živjeti uz svakodnevne bolove i našla način kako da nešto napravim na svoj način“ - dodaje Matea i kaže kako ipak u fazi izuzetno jakih bolova jedino pomogne injekcija protiv bolova i mirovanje. Lea i Lana nisu još svjesna mamine dijagnoze i zdravstvenog stanja, ali znaju da mamu zna jako boljeti i da mama mora leći i odmoriti. To su trenutci kada ju posebno maze i ljube i dobiva „puse“ da sve brzo

prođe. Tu je i tata i suprug Valentin. Njegova uloga je velika! Uz Mateu je bezuvjetno! Uvijek se trudi pomoći joj i u toj želji počeo je vježbati svaku večer s Mateom kako bi bili u što boljoj formi i što zdraviji zbog njihovih djevojčica. Uz njih je tu i majka, obitelj koji

će uvijek pomoći što god je potrebno te Matea ima zaista predivnu mrežu ljudi oko sebe koji su joj nenormalna podrška u svim aspektima života.

„Moja poruka svim mladima je da možete sve! Nema prepreke koju ne možete prijeći, i kad izgleda da neće biti bolje, bit će, bit će puuuno bolje nego što ste mislili. Da mi je netko prije petnaestak godina rekao da ću imati život kakav imam danas rekla bi da nije normalan, ali evo me, 29 godina, s predivnom obitelji, stalnim zaposlenjem na poslu kojeg volim, sa šefovima i kolegama kakve mogu samo poželjeti, divnim prijateljima i ispunjenim životom. Mogu reći da živim pu-

nim plućima, ne razmišljam o onome što ne mogu! Razmišljam samo o lijepim stvarima, zagrljaju svoje obitelji i veselim se svakom novom dan! Naučite u svakoj situaciji pronaći ono pozitivno“ – otkriva Matea put do svoje sreće.

Iako zbog posla i privatnih obaveza ne sudjeluje aktivno u radu Udruga Matea redovno prati što se događa. Vidi kako Udruga „raste“ i kaže da ju to jako veseli i naš razgovor zavr-

šava: „... ali ono što se nije promijenilo nikad je dobrota svih koji tamo rade i dolaze! Nije se promijenilo niti da su tamo svi obitelj, svi su jedno! Udruga je i dalje prostor sigurnosti, mjesto gdje se svatko može pojadati, veseliti, smijati i plakati, to je prostor okružen ljubavi i razumijevanjem, to je ono što je od prvog dana isto i što se nikada neće promijeniti.“ - završava Matea sa zaključkom s kojim se svi moramo složiti. Taj posao jednostavno živimo!